

■ Людзі і лёсы

ЖЫЦЦЁ — НЕ МЁДУ ПІЦЦЁ

...Часам гляджу на людзей па жылога ўзросту, слухаю іх успаміны і думаю: колькі ж ім прыйшося перажыць! І як было такое вытрымаць?!

Ніна Максімаўна Малькевіч з нашай вёскі, можна сказаць, чалавек звычайны... І незвычайны.

«Бацьку свайго я не памятаю, — расказвае жанчына. — Ён рана памёр з хваробы жывата. Маці пакінуў на хутары з трыма дзецьмі, а ў хуткім часе нарадзілася я, чацвёртая. Цудам выжылі, дзякуючы польскім салдатам. Маці хадзіла ў Грабаў мыць іх бялізну. А там ужо ведалі, што яна — удава, што чацвёрта малых, дык назбіраюць кавалачкаў хлеба і аддадуць. А мы, дзеці, толькі гэтага і чакалі: ніколі спаць не клаліся, пакуль маці не прыйдзе. Бывала, позняй ночку прыбязжыць, часам з ваўкамі сустрэнецца — калені ў кроў пазбівае, а мы тады дзьмухам, фукаем на тыя раны, каб ёй не балела, каб хутчэй зажылі.

Акрамя гэтай работы — мыцця бялізны, — маці апрацоўвала добры кавалак поля: дзед адмераў пасля смерці бацькі. Садзілі мы бульбу, жыта, проса, сачавіцу. Зямлю аралі валом. І на ім жа ад немцаў уцяклі ў лес.

На пачатку вайны мне трэба было ісці ў школу, а як? І куды? Пасля аблавы, якую немцы ўчынілі на Стрэчане, не спаленай засталася толькі адна хата — Домны Ефімовіч. У ёй пасля вызвалення Беларусі і сталі вучыць дзяцей. А тады...

Вяртацца на папялішча сэнсу не было. У лесе з жэрдак і сасновых галін дарослыя нарабілі буданоў (куруні называліся). Пасярод іх палілі вогнішчы, а калі яны затухалі, на гэтыя месцы клалі яловыя лапкі і самі клаліся спаць.

Пазней ужо сталі капаць зямлянкі, нават з печкамі.

А яшчэ пазней, калі немцаў прагналі, ужо і да хат дайшло. Людзі адно аднаму дапамагалі, будаваліся на хутарах. І зноў жа — толькі жылло, якое агоралі, як выйшаў загад «пачынаць спачатку» — перабрацца ў вёскі.

Вось так і жылі.

У 12 гадоў, пасля вайны, я пайшла ў школу. І, магчыма, скончыла б, але ў цёткі, мамінай сястры, муж захварэў на сухоты, не было каму даглядаць дзяцей. Мяне запрасілі ў нянькі. Тры гады адпрацавала, а пазней якое ўжо навучанне? Пайшла працаваць у калгас. За працадзень тады грошай не давалі, хіба 100 грамаў зерня.

Вырошчвалі, помню, лён і гатовы звозілі ў склад на прасушку.

Потым мы, бабы, дзеўкі, у чатыры гадзіны раніцы беглі туды, каб выбраць найсушэйшы. Мяць яго было лягчэй, і мы вельмі стараліся, бо за гэта ўжо плацілі грошы, а кожняя хацела зарабіць».

Успамінае Ніна Максімаўна і асабістае:

«Муж мой, нябожчык Якаў, заляцаўся да мяне цэлы год. Потым заявіў, што зарабіў грошай і сабе на касцюм, і мне

на сукенку. Можна, значыць, спраўляць вяселле.

Маці такому зяцю вельмі рада была, казала: «Ён стараецца, грошы зарабляе».

І скнарам мой Яша не быў: пасля вяселля яшчэ адну сукенку купіў — у гарошак.

...У сваю хату мы з ім пераехалі праз сем гадоў, бо тады шмат хто будаваўся, і на сям'ю выдзялялася па два кубы лесу на год.

А дзяцей нам дапамагала гадаваць сястра. Яна швачкай была. Шыла дома, на заказ, і побач гулялі малыя: і свае, і нашы пяцёра.

Муж мой працаваў у леспрамгасе, «на піле». Там і падарваў сваё здароўе. У той час вельмі сур'ёзна ставіліся да працы. У калгасе, напрыклад, кожную раніцу даводзілася бегчы на нарад, бо варта спазніцца — і ўсё, застаўся без работы.

...Усяго хапіла за жыццё, — прызнаецца Ніна Максімаўна. — А цяпер і добра ўжо, ды здароўя няма. Адно шчасце: дзеці не забываюць, унукі праведваюць».

І, напэўна ж, ім (нам) трэба ведаць, праз што давялося прайсці папярэднікам. Хоць бы для таго, каб самім не здавацца — адольваць цяжкасці, без якіх, відаць, не бывае жыццёвых шляхоў.

В. М. ЕМЕЛЬЯНОВІЧ,
в. Мілевiчы, Жыткавіцкі раён

■ Чалавек — чалавеку

«РАТАВАЦЬ ТРЭБА ўМЕЮЧЫ»

...За мной усё жыццё «ганяюцца» сны, звязаныя з вадой. Пачынаюцца яны з крыкаў: «Ратуйце!», «Дапамажыце!» А далей... Я накіраваў поўныя грудзі паветра, кідаюся ў вяду, шукаю і... не магу знайсці чалавека. Ад злосці вынырваю і... прачынаюся. Разумею, што гэта быў толькі сон, але ўсё роўна адчуваю сваю віну.

Некалі я чатыры гады праслужыў на караблях Чарнаморскага флоту і за гэты час дасканала засвоіў навыкі па ратаванні людзей. Тых, хто нейкім чынам трапіў «за борт», мала выцягнуць на сушу. Неабходна ведаць, што — канкрэтна — рабіць далей і... рабіць, неадкладна, не губляючы ні секунды. А найперш, як настойліва раіў мічман Мельнікаў, трэба не губляцца і верыць, што тапельца можна ўратаваць нават тады, калі цела доўга пабыло ў вадзе.

У тым, што ратаванне магчымае, а пераконваўся сам і нават не раз. Некалі на нашай рацэ Убарць у водаварот патрапіла загадчыца мясцовага клуба. Людзі прыбеглі на дапамогу, але цела жанчыны знайсці не маглі. Яго, як потым высветлілася, аднесла ўніз па цячэнні, і ўжо там, можна сказаць выпадкова, яго заўважылі.

З вялікай цяжкасцю непрытомную і пасіnelую ўжо маладзіцу ўдалося выцягнуць на бераг. Мы з сынам зрабілі некалькі рухаў штучнага дыхання, паклалі яе жывацом на маё калена, з цяжкасцю расчাপілі зубы, паспрабавалі выліць ваду, якой яна, вядома ж, наглыталася. Гэта, дзякаваць Богу, нам удалося. Але мы не спыніліся — зноў і зноў рабілі штучнае дыханне, выліванне вады. І вось ужо твар жанчыны трохі пасвятлеў, потым — паружавеў, яна расплюшчыла вочы...

На той жа рацэ (некалі яна была мнагаводнай) ледзь не загінула і сямнаццацігадовая дзяўчына. Адшукалі мы яе таксама не адрозна і ратавалі доўга. Што цікава, пакуль рабілі штучнае дыханне і вылівалі з цела ваду, Ірына нібы ажывала, а як толькі спыняліся...

На сваёй легкавушцы мы павезлі яе ў нашу раённую бальніцу. Дзяжурны ўрач Пётр Дзянісавіч Васіленка, убацьшы стан дзяўчыны, толькі развёў рукамі. Але ж паклікаў падмогу, узяўся рабіць усё магчымае і немагчымае. Амаль цэлы тыдзень жыццё Ірыны вісела на валаску. Але ж недзе праз месяц яе выпісалі з бальніцы.

Больш як дзесяць чалавек мне ўдалося выратаваць і па-чуць ад іх (нават праз дзесяцігоддзі) многа ўдзячных слоў. Атрымаў я і медаль ад Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР «За выратаванне тапельцаў», але ж справа не ў гэтым. Дрэна, што моладзь, якая так любіць цяпер выяздацца на прыроду, да рэк і вадаёмаў, нідзе не вучылася правілаў бяспекі і выратавання.

А вучыцца гэтаму трэба. Нават неабходна.

Анатоль КАШЭВІЧ, *Лельчыцкі раён*

УСЁ ПАЧЫНАЕЦЦА З ДЗЯЦІНСТВА

...Шмат гадоў таму мне, маладому настаўніку рускай мовы і літаратуры, быў давераны 5 «Б» клас у сярэдняй школе №3 г. Жодзіна. Колькасць дзяцей па тых мерках была невялікай: сем дзяўчынак і дваццаць адзін хлопчык.

У тыя гады кожны класны кіраўнік першым пунктам у планах запісаў: выхавачь калектыў. У 5 «Б» класам першай настаўніцы Соф'і Несцераўны Зыль ён быў. Дзеці сябравалі, дапамагалі адзін аднаму, збіраліся пасля заняткаў, прыдумвалі розныя мерапрыемствы — разам падрасталі.

І вось — апошні год навучання, а неўзабаве фінал — выпускны бал. Звычайна бацькі тады дамаўляюцца з дырэктарыяй школы аб святочным стале, часта — не без спіртнога...

Дык вось тыя выпускнікі пастанавілі, што ніхто яго ў рот не возьме, ні кроплі! І слова сваё стрымалі. Весяліліся, жартавалі, радаваліся і засмучаліся, як многія, дамаўляліся сустрэцца.

Што цікава, і тут не кінулі слоў на вецер: з'яжджаюцца, каб пабыць разам, расказаць пра свае сем'і, добрым словам успомніць любімых настаўнікаў, аднакласнікаў. Інжынер і швачка, доктар навук, афіцэр — усё яны роўныя і ўсе — як родныя.

Нязменны арганізатар гэтых сустрэч Фаіна Чарапок на ўсё жыццё запомніла, як, па стане здароўя прапусціўшы адзін навучальны год, трапіла потым у гэты клас і як Валодзя Ляткевіч (цяпер доктар навук) зазначыў: «Ты добра вучышся, дык чаму цябе пакінулі на другі год?» Ужо тады ён бачыў нейкую несправядлівасць і nelaгiчнасць у адносінах да дзяўчынкі. І праз гады казаў, што менавіта ў школе, у атмасферы павагі і добразычлівасці складваліся іх характары, «матрыцы» паводзін, якія і вызначаюць лёс.

Сашу Садавога з-за маленькага росту ў класе называлі брацікам. Сёння — гэта прыгожы самадастатковы чалавек, які знайшоў сваё месца ў жыцці.

Класная прыгажуня Людміла Дзэрбан жыла далекавата ад школы, таму заўсёды ўспамінае, як хлапчукі праводзілі яе дадому. Лена Пышанкіна пісала сачыненні на цэлы сшытак. Потым стала дацэнтам, па-ранейшаму піша вершы, захапляецца кветкамі. Пеця Падскробкін, інжынер БЕЛАЗа і арганізатар гарадскога клуба меламанаў, як той казаў, жывы не будзе, калі не прыдумае нешта нерэальнае — на смех і радасць. Света Шчаглова (сёння — доктар навук, прафесар) пасля 8-га класа пераехала ў іншы горад, але кожны год не можа дачакацца таго дня, калі зможа абняць аднакласнікаў...

Усе яны — магу з упэўненасцю сказаць — адбыліся не толькі ў прафесіях, але і ў сем'ях: маюць дзяцей, унукаў...

Зайздросныя лёсы. Але ж яны іх стварылі самі.

Леанід КАВАЛЬЧУК, *настаўнік, г. Жодзіна*

■ Незабыўнае

Дзетдомаўскае братэрства

Вёска Веснава, як і любы населены пункт, мае сваю цікавую гісторыю, але ж па-за межамі нашага раёна ды і краіны яна больш вядомая домам-інтэрнатам для дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця.

Архіўныя звесткі пра стварэнне гэтай установы досыць скуплыя. Паводле ўспамінаў, яна адкрылася ў былым маёнтку Ліпкі ў 1935 годзе. Першым дырэктарам яе быў Міхась Абрамавіч Бейкін, а выхаванцамі — дзеці так званых «ворагаў народа», прычым не толькі з Беларусі, але і Украіны...

Пасля вызвалення Глуска і раёна ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў дзіцячы дом папоўніўся новымі і найчасцей ужо сапраўднымі сіротамі. Тут яны атрымлівалі самае неабходнае, самі ж ладзілі свята, прымалі ўдзел у розных мерапрыемствах, вучыліся працаваць, бо пры дзетдоме заўсёды была свая гаспадарка.

З часам, атрымаўшы абавязковую сямігадовую (а затым і васьмігадовую) адукацыю, дзеці сыходзілі ў самастойнае жыццё.

...Сёння, раскіданыя па розных кутках былога Саюза, яны могуць пахваліцца не толькі дыпламамі, вялікімі сем'ямі ды высокімі пасадамі, але сваім дзетдомаўскім братэрствам: аб'яднаўшыся, яны падтрымліваюць сувязь паміж сабой, арганізуючы сустрэчы, ахвотна ўспамінаюць сваіх выдатных дырэктараў, выхавачеляў, рабочых кухні. Клопатам выпускнікоў сабрана і напісана гісторыя Веснаўскага дзетдома, ёсць задума выдаць адмысловую кнігу. Пры жаданні звесткамі пра сябе і сваімі ўспамінамі яе могуць дапоўніць усе, хто меў да-чыненне да гэтай установы.

Валерый ВАСІЛЕЎСКІ, *г. п. Глуск.*

БТА БАНК

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2017 г.
Наименование банка: ЗАО «БТА Банк»

(в тысячах белорусских рублей)				
№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.04.2017	01.01.2017
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	5 370	4 607
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	3 202	3 989
5	Средства в банках	1104	8 153	11 160
6	Ценные бумаги	1105	25 007	37 741
7	Кредиты клиентам	1106	50 014	58 105
8	Производные финансовые активы	1107	-	21
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	8 551	8 325
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	7	7
12	Отложенные налоговые активы	1111	-	-
13	Прочие активы	1112	1 179	1 065
14	ИТОГО активы	11	101 483	125 020
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
16	Средства Национального банка	1201	-	-
17	Средства банков	1202	11 244	30 504
18	Средства клиентов	1203	46 110	51 403
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	666	697
20	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
21	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
22	Прочие обязательства	1207	643	594
23	ВСЕГО обязательств	120	58 663	83 198
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
25	Уставный фонд	1211	24 747	24 747
26	Эмиссионный доход	1212	-	-
27	Резервный фонд	1213	1 144	876
28	Фонды переоценки статей баланса	1214	6 693	6 747
29	Накопленная прибыль	1215	10 236	9 452
30	ВСЕГО собственный капитал	121	42 820	41 822
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	101 483	125 020

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 апреля 2017 г.
Наименование банка: ЗАО «БТА Банк»

(в тысячах белорусских рублей)				
№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.04.2017	01.04.2016
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	3 471	4 156
2	Процентные расходы	2012	1 091	1 413
3	Чистые процентные доходы	201	2 380	2 743
4	Комиссионные доходы	2021	564	569
5	Комиссионные расходы	2022	48	78
6	Чистые комиссионные доходы	202	516	491
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	7	-
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	446	3 901
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(64)	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	(308)	1 642
12	Прочие доходы	208	72	121
13	Операционные расходы	209	2 476	2 229
14	Прочие расходы	210	48	57
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	1 141	3 328
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	138	842
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	1 003	2 486

Председатель Правления Есетов А.А.

И. о. главного бухгалтера Ковалева Т.Н.

Дата подписания: 14 апреля 2017 г.

Отчетность о деятельности Банка в полном объеме размещена по ссылке:
<http://www.btbank.by/ru/page/667>

ЗАО «БТА Банк». Лицензия НБ РБ № 17 от 28.05.2013 г.
УНП 807000071